

**CONCURSUL NAȚIONAL PENTRU OCUPAREA POSTURILOR/CATEDRELOR
DECLARATE VACANTE/REZERVATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
17 iulie 2019**

**Probă scrisă
LIMBA ȘI LITERATURA MAGHIARĂ MATERNĂ**

Varianta 3

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

József Attila: Klárisok

*Klárisok a nyakadon,
békafejek a tavon.
Báránygané,
bárányganéj a havon.*

*Rózsa a holdudvaron,
aranyöv derekadon.
Kenderkötél,
kenderkötél nyakamon.*

*Szoknyás lábad mozgása
harangnyelvek ingása,
folyóvízben
két jegenye hajlása.*

*Szoknyás lábad mozgása
harangnyelvek kongása,
folyóvízben
némaombok hullása.*

- Milyen műfaji sajátosságokat fedez fel a költeményben? Indokolja válaszát a szöveg alapján! **5 pont**
- Melyek a képalkotás és a vers szerkezetének összefüggései? **5 pont**
- Milyen a beszélő és a megszólított viszonya? **5 pont**
- Mutassa be a motívumok diszharmonijának poétikai eljárásait! **5 pont**

A költemény értelmezésének megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom - és nyelvhasználat.

10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

- Mutassa be az alárendelő összetett mondat típusait! Kijelentéseit példákkal támassza alá! **10 pont**
- Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget, majd oldja meg a feladatokat!

A műsor fénypontja az lett volna, amikor én meglebbentem a tollseprűket, kelepelek, aztán hét lótuszvirágnak álcázott kisleány között ballagok, és beleharsogom a papírcsőrömbbe a gyönyörű verset:

Gólya vagyok, gólyamadár
Hosszú csőrű gólyamadár,
Piros az én csizmám!

A verset számtalanszor elpróbáltam, sok érzéssel tudtam elmondani afrikai tartózkodásom történetét. (...) Mindezt számtalanszor fölmondtam otthon; de természetesen csőr nélkül, mert úgy gondoltam, egy csőr nem lehet akadály az előtt, ami a szívünkben van.

Az első próbán kezdődött a fennakadás, mert elfelejtettem kelepelni. Az igazgató úr vissza is küldött, és nagy szeretettel biztatott.

- Mikor bejössz, kelepelj egy kicsit, édes fiam.
- Én kimentem, vártam, aztán bejöttem, de egy mukkot se voltam képes kelepelni.
- Miért nem kelepelsz? – kérdezte az igazgató úr jóindulatúan. – Megint elmulasztottad, ellazsáltad, te jómadár.

Én csak álltam egyik lábamról a másikra, tollázkodtam, és ki nem tudtam nyitni a csőrömet.

Azt kellett volna mondanom, hogy utálok kelepelni, hogy egyszerűen nem úgy vagyok hazulról eleresztve. Pedig az igazat megvallva, megtettem a szerep végett; egyik délután bementem a kamrába, és elkezdtem kelepelni. De az apám utánam jött és megmondta: ha ezt a ricsajt még egyszer meghallja, akkor többé nem ismer, le is út, fel is út, költözhetem Afrikába. Hát ez volt a helyzet a kelepeléssel. (...) Kész hülyeség, hogy egy gólya arról pofázik, hogy ő gólya!

Éreztem, fölösleges beszélni, mert tollas megjelenésem mindent elmondott, s amit azonkívül érzek, azt orkánokba, szélviharokba kell bekiáltani.

Így ismét meghajtottam magamat, és zavartan elindultam lefelé a színpadról.

(Bajor Andor: Egy hajdani béka naplójából)

- a. Képezzen igéket a következő szavak névszói szótövéből!
tollázkodtam, zavartan, lótuszvirágnak, számtalanszor, szívünkben **5 pont**
- b. Alkosson egy-egy mondatot, melyben a tollas szó legyen
  - melléknév;
  - főnév!**6 pont**
- c. Helyettesítse a következő mondat aláhúzott szavait, kifejezéseit rokon értelmű megfelelőikkel!
De az apám utánam jött és megmondta: ha ezt a ricsajt még egyszer meghallja, akkor többé nem ismer, le is út, fel is út, költözhetem Afrikába. **5 pont**
- d. Egészítse ki a következő mondatot
  - egy időhatározóval
  - egy időhatározói mellékmondat!

Miért nem kelepelsz?

4 pont

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

1. Mutassa be a szövegértés és szövegértelmezés képességének fejlesztési lehetőségeit az értő, értelmező, kritikai és alkotó olvasás szintjén! **15 pont**
2. Állítson össze szövegértést mérő szummatív feladatlapot az alábbi Örkény-egyperceshez! A szövegből kiindulva határozza meg, melyik osztályban alkalmazná a feladatlapot! A feladatlap összeállításakor alkalmazzon minél több itemtípust, melyek különböző képességszintek és gondolkodási műveletek mérésére alkalmasak! Készítsen javítókulcsot és rövid feladatleírást, amelyben megnevezi ezeket! A feladatlap pontozása: 1-100 pont (10 pont hivatalból). **15 pont**

Ki hitte volna?

Sohase panaszkodott, jó egészségnek örvendett, hagymája immár hetedik éve hajtott virágot a nyugdíjas tanítóék ablakában. Épp teljes virágzásban volt, előző este még jól beporozta a bibéjét, utána békésen átaludta az éjszakát. S reggel ötkor - a virágok korán kelők - a IV. emeleti ablakból levetette magát az utcára.

A rendőrség először abból a föltevésből indult ki, hogy valaki gyilkos szándékkal letaszította. Kihallgatták a tanítóékat, akik tagadták a vádat. Sőt, mondták, ők öntözték, szerették, és keservesen megsiratták virágjukat. Az alattuk lakó alezredes megerősítette vallomásukat. Néhány nap múlva megszüntették a nyomozást.

Az öngyilkos tulipán bíborvörös színű volt, zárkózott természetű, a környékeliek szerint csak magának élt, csalódás, megrázkódtatás tehát nem érthette. Miért akart hát megválni az élettől?

Ez csak egy hét múlva derült ki, amikor az alezredesné nagytakarítást csinált, s az erkélyükön megtalálta a tulipán búcsúlevelét. Fölvitte a IV. emeletre, ahol a tanító fölolvasta a kusza betűkkel rótt sorokat.

"Mikor e levelet olvasni tetszik, már nem leszek az élők sorában. Tanító úr, kedves Irma néni, bocsássonak meg. Nincs más választásom. Nem akarok tovább tulipán lenni."

– Hát mi akart volna lenni szegényke? – kérdezte Irma néni.

– Azt nem írta meg – mondta a nyugdíjas tanító.

– Egy tulipán! – csóválta a fejét Irma néni. – Ilyet még nem is hallottam.

(Örkény István: A meghasonlott tulipán)